

Holdninger til Hjemmeværnet

2016

Indholdsfortegnelse

Forord 3

1.	Sammenfatning	4
1.1	Tillid til Hjemmeværnet og vigtigheden af Hjemmeværnets bidrag	4
1.2	Vigtighed og relevans	5
1.3	Medlemskab og information	7
2.	Tillid og bidrag	8
2.1	Tillid til Hjemmeværnet	8
2.2	Hjemmeværnets bidrag	9
3.	Vigtighed	13
3.1	Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Forsvaret	13
3.2	Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til politiet	15
3.3	Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Beredskabet	18
4.	Relevans	20
5.	Medlemskab og information	22
5.1	Medlemskab af Hjemmeværnet	22
5.2	Information om Hjemmeværnet	23
5.3	Informationskilde	24

Forord

Hjemmeværnskommandoen har bedt Danmarks Statistik om at kortlægge danskernes holdning til Hjemmeværnet. Undersøgelsen er et bidrag til Hjemmeværnets årsrapport og til at målrette Hjemmeværnets kommunikation – både med hensyn til Hjemmeværnets omdømme udadtil og ved fastholdelse og rekruttering af frivillige medlemmer. Undersøgelsen om holdninger til Hjemmeværnet er en årlig undersøgelse, og den er blevet gentaget siden 2003.

København, 2016

Peter Linde
Kontorchef DST Survey

1. Sammenfatning

Stor tillid til Hjemmeværnet De fleste danskere har tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Tilliden har været stigende over tid. Næsten alle finder, at Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet. Denne opfattelse har været konstant over tid.

Hjemmeværnets støtte er vigtig Generelt finder danskerne, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret, politiet og beredskabet er vigtige. Flest finder de håndgribelige og nære opgaver vigtige, mens forebyggelse ikke opfattes som vigtig af nær så mange. Der er uenighed i befolkningen om, hvorvidt Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller mindre relevant over de sidste par år. Flest synes dog, at støtten er blevet mere relevant.

Danskerne føler sig efterhånden mere velinformeret om Hjemmeværnets opgaver Danskerne føler sig ikke i særlig høj grad informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. Andelen, der føler sig informeret, har været let faldende siden 2008 frem til 2012, men i 2013, 2014 og 2015 ser vi en lille stigning. Danskerne har mange kilder til deres viden om Hjemmeværnet. De mest anvendte er tv, aviser og samtaler med familie og venner.

1.1 Tillid til Hjemmeværnet og vigtigheden af Hjemmeværnets bidrag

Stor tillid til Hjemmeværnet Der er udbredt tillid i befolkningen til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, og tilliden er vokset siden 2004. 8 ud af 10 danskere (81 pct.) har *tillid* eller *stor tillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Tilliden har været stigende over tid (fra 63 pct. i 2004 til 81 pct. i 2015).

Hjemmeværnets bidrag til samfundet, sikkerhed og tryghed Knap 9 ud af 10 mener, at det arbejde, som Hjemmeværnets frivillige soldater udfører, i *høj grad* eller *nogen grad* bidrager til at løse relevante samfundsopgaver. 81 pct. mener, at Hjemmeværnets frivillige soldater i *høj grad* eller *nogen grad* bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark.

Relevansen af bevæbnet støtte Lidt mere end 2 ud af 3 danskere (68 pct.) synes, at det i *høj grad* eller *nogen grad* er relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets opgaver og støtte til politiets bekæmpelse af terror – i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt. På dette spørgsmål er befolkningen dog mere spredt i sine holdninger, idet flere finder opgaven *meget vigtig*, og flere finder den *slet ikke vigtig*.

Udviklingen i holdningerne til Hjemmeværnets bidrag Andelen, der synes, at det arbejde, som Hjemmeværnets frivillige soldater udfører, bidrager til at løse relevante samfundsopgaver (i *høj grad* eller *nogen grad*), er relativt stabil over tid (2008-2015).

Andelen, der mener, at Hjemmeværnets frivillige soldater bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark, har været stigende de seneste år.

Andelen, der finder det relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets opgaver og støtte til politiets

bekæmpelse af terror – i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt – var på sit højeste i 2013 med et mindre fald i både 2014 og 2015.

1.2 Vigtighed og relevans

Generelt finder et stort flertal af danskerne, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet, Forsvaret (Flyvevåbnet, Hæren og Søværnet) er vigtige.

Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

Rigtig mange danskere finder, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret er vigtige eller meget vigtige. 9 ud af 10 (89 pct.) mener, at opgaven med Marinehjemmeværnets støtte til Forsvaret af Danmark, herunder støtte til Søværnets overvågning af danske farvande og havne, er vigtig eller meget vigtig. 74 pct. synes, at Flyverhjemmeværnets støtte til Forsvaret af Danmark, herunder støtte til Flyvevåbnet med fly og bevogtning af militære flyvestationer, er vigtig eller meget vigtig.

Udviklingen i holdningen til støtte til Forsvaret

Andelen, der synes, at Hjemmeværnets støtte til Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet ved militære opgaver er vigtig eller meget vigtig, har været stigende i perioden fra 2004 til 2016. Andelen, som mener, at støtten ved deltagelse i internationale operationer og støtten ved uddannelse i Forsvaret er vigtig eller meget vigtig, har været stort set uændret siden 2008.

Hjemmeværnets støtte til politiet

Generelt finder danskerne, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er vigtige eller meget vigtige. Næsten alle (93 pct.) anser støtten til politiets opgaver med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtten med færdselsregulering og eftersøgninger som vigtig eller meget vigtig. 9 ud af 10 anser de to opgaver – henholdsvis støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, og støtte med bevogtning af f.eks. broer, elektricitetsværker, vandværker samt radio- og tv-sendere ved trusler om terrorangreb – som vigtige eller meget vigtige. Lidt færre, knap 3 ud af 4 (70 pct.), anser opgaven om støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal på vandet, for at tjekke at reglerne om speedbåds-certifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes til søs, som vigtig eller meget vigtig.

Udviklingen i holdningen til støtte til politiet

Opfattelsen af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet har generelt været stigende siden 2003. Andelen, der finder Hjemmeværnets støtte til politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger *vigtig* eller *meget vigtig*, har været stigende siden 2004 (68 pct.). Fra 2008 finder næsten alle (92-95 pct.), at opgaven er *vigtig* eller *meget vigtig*. Når det drejer sig om støtte til politiet med bevogtning, så fandt 2 ud af 3 (66 pct.) bevogtning *vigtig* eller *meget vigtig* i 2003. I 2016 er det 9 ud af 10 (91 pct.). Forebyggelsesopgaven ligger lidt lavere og er stigende; i 2003 finder således lidt over halvdelen (53 pct.) opgaven *vigtig* eller *meget vigtig*, mens det gælder for 3 ud af 4 (74 pct.) i 2016. I en årrække er danskerne også blevet spurgt om vigtigheden af opgaven med støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal på vandet, for at tjekke at reglerne om speedbåds-certifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes til søs. Her

ses en tendens til, at flere og flere finder denne opgave vigtig, dog med et lille fald fra 2014 til 2016.

Støtte til Beredskabet Danskerne er også blevet spurgt om deres syn på vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet. Generelt finder et stort flertal af de adspurgte, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*. 9 ud af 10 (92 pct.) synes, at opgaven med indsats i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod er *vigtig* eller *meget vigtig*. 9 ud af 10 anser Hjemmeværnets opgaver i forbindelse med miljø- og olieforurening (89 pct.) og indsats i forbindelse med eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften (94 pct.) for *vigtige* eller *meget vigtige*. Når befolkningen bliver spurgt mere generelt om støtte til Beredskabsstyrelsen, når denne har behov for det, anser 91 pct. det for en vigtig opgave.

Hjemmeværnets indsats ift. oversvømmelser er vigtig Beredskabsopgaverne er håndgribelige, men ”støtte til Beredskabet” er lidt bredere og mere upræcis end de øvrige opgaver, hvilket kan være grunden til variationerne i forhold til vigtighed. Befolkningen finder således oftest de mere håndgribelige og nære opgaver, f.eks. i forhold til oversvømmelser/stormflod, som vi jo efterhånden alle har oplevet, vigtige.

Udviklingen i holdningen til støtte til beredskabet Over tid synes mindst 8 ud af 10 danskere, at opgaverne med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*. Dette gælder for spørgsmålene om indsats i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod, hvor mere end 8 ud af 10 (83 pct.) finder opgaven vigtig i 2003, mens det er mere end 9 ud af 10 (92 pct.) i 2016. Mere end 8 ud af 10 (81 pct.) finder indsatsen i forbindelse med miljø- og olieforurening vigtig i 2003, mens det er mere end 9 ud af 10 (89 pct.) i 2016. Når det handler om indsats i forbindelse med eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften, finder næsten 8 ud af 10 (79 pct.) opgaven vigtig i 2004, mens det er mere end 9 ud af 10 (94 pct.) i 2016. Et stort flertal af danskerne synes således at, opgaverne med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*, og tallet har været stigende over tid.

Udviklingen i holdningen til relevansen af arbejdet Over halvdelen af danskerne (70 pct.) finder, at relevansen af støtten til politiet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de sidste par år, hvilket er en stigning siden 2012. Mange af danskerne (60 pct.) synes, at relevansen af støtten til Beredskabet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de sidste par år. 57 pct. af befolkningen synes, Hjemmeværnets støtte til Forsvaret er blevet mere eller meget mere relevant. 9 pct. synes, den er blevet *mindre* eller *meget mindre relevant*.

Der er således nogen uenighed i befolkningen om, hvorvidt Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller mindre relevant over de sidste par år. Flest synes dog, at støtten er blevet mere relevant. På spørgsmålene om relevansen af Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet burde man ikke forvente de store udsving mellem enkelte år, da spørgsmålene knytter sig til ”de senere år” eller ”de sidste par år”.

1.3 Medlemskab og information

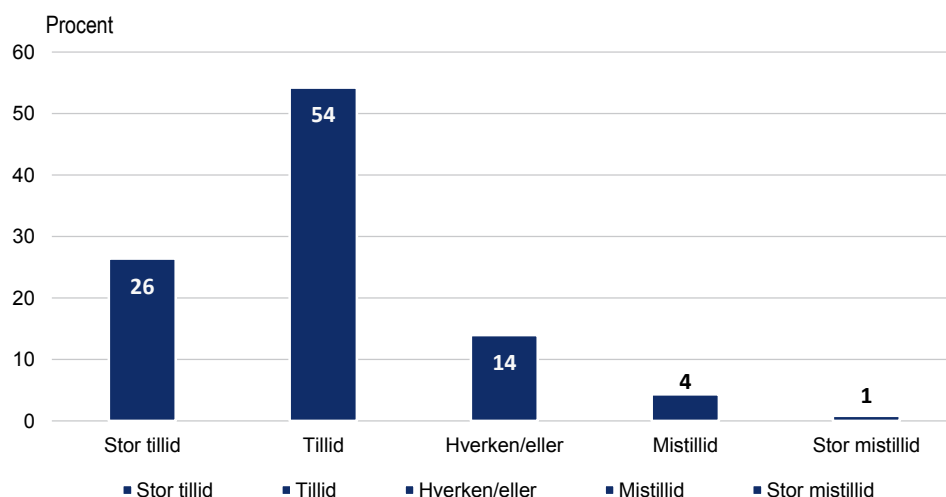
- Medlemskab* 2,2 pct. af de adspurgte er allerede medlem af Hjemmeværnet, og 3 pct. overvejer at søge medlemskab.
- Information* 10 pct. føler sig informeret om hvad Hjemmeværnet foretager sig i *høj grad*, og 38 pct. i *nogen grad*. Et flertal (52 pct.) føler sig *slet ikke* eller kun i *mindre grad* informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. Andelen, der i *nogen grad* eller *høj grad* føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, er nogenlunde stabil i forhold til sidste år.
- Kilder til viden* Danskerne har mange forskellige kilder til deres viden om Hjemmeværnet. Den mest udbredte kilde i 2016 er TV, som 66 pct. af danskerne har som kilde. Lidt over halvdelen (52 pct.) af befolkningen har aviser som kilde, mens knap 2 ud af 5 (36 pct.) får viden fra samtaler med familie og venner. 28 pct. af danskerne får deres viden fra radio. En stigende andel af befolkningen får deres viden fra internettet (15 pct.). 5 pct. har viden fra deres værnepligtstid, mens 2 pct. har viden fra eget medlemskab. Når danskerne får viden om Hjemmeværnet via internettet, er det fra nyhedsmediernes sider, Hjemmeværnets egne sider og militærets/Forsvarets sider. Enkelte nævner også Facebook og Google.

2. Tillid og bidrag

2.1 Tillid til Hjemmeværnet

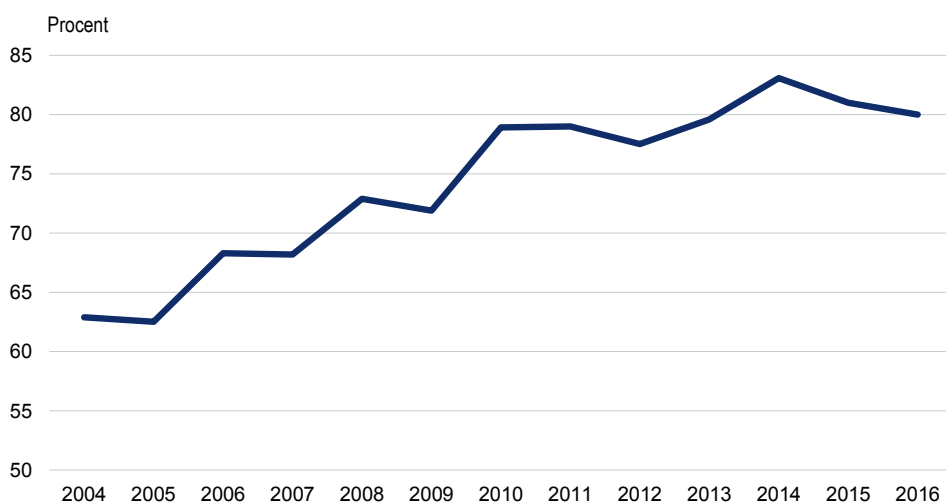
Tillid til Hjemmeværnet 81 pct. af danskere har *tillid* (54,3 pct.) eller *stor tillid* (26,4 pct.) til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, mens 5 pct. har *mistillid* eller *stor mistillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, jf. figur 2.1.

Figur 2.1 Tillid til, at Hjemmeværnet kan løfte sine opgaver. 2016

Stigende tillid Danskernes tillid til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver, er steget fra 77 pct. i 2012 til 81 pct. i 2016. Fra 2014 til 2016 er der dog en nedgang på 2 procentpoint, fra 83 pct. til 81 pct. Med undtagelse af denne nedgang har der i de tilsvarende undersøgelser fra 2004 generelt været en stigning i danskernes tillid til Hjemmeværnet.

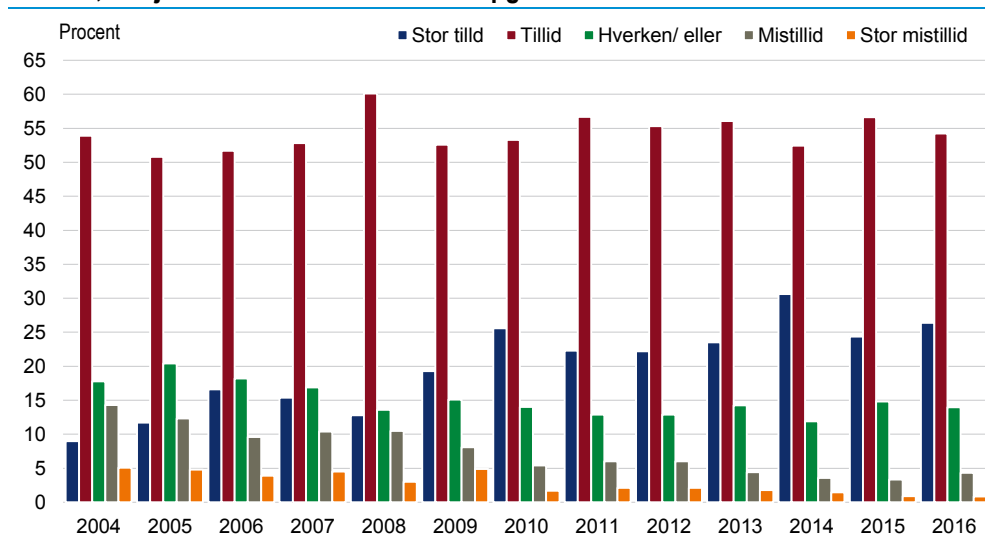
Figur 2.2 Andel, der har tillid eller stor tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. 2004-2016

'Tillid' frem for 'stor tillid' Figur 2.2 illustrerer udviklingen fra 2004-2016, i forhold til hvor stor en andel, der har *tillid* eller *stor tillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. I 2004 var det 63 pct. af danskerne, som enten havde tillid eller

stor tillid, mens tendensen hen over årene og frem til 2016 er steget signifikant til 81 pct. Det fald, som ses fra 2014 til 2016 findes blandt de danskere, som har *stor tillid* til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver. Denne andel er faldet med 4,2 procentpoint, mens andelen, som nærer *tillid* fremfor *stor tillid*, er steget med 1,8 procentpoint, jf. figur 2.3.

Figur 2.3 Tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. 2004-2016

Danskernes tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, er udbredt i befolkningen, og tilliden er generelt steget siden 2004. Det høje niveau af tillid til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver, afspejles også i spørgsmålene om, hvorvidt Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet.

2.2 Hjemmeværnets bidrag

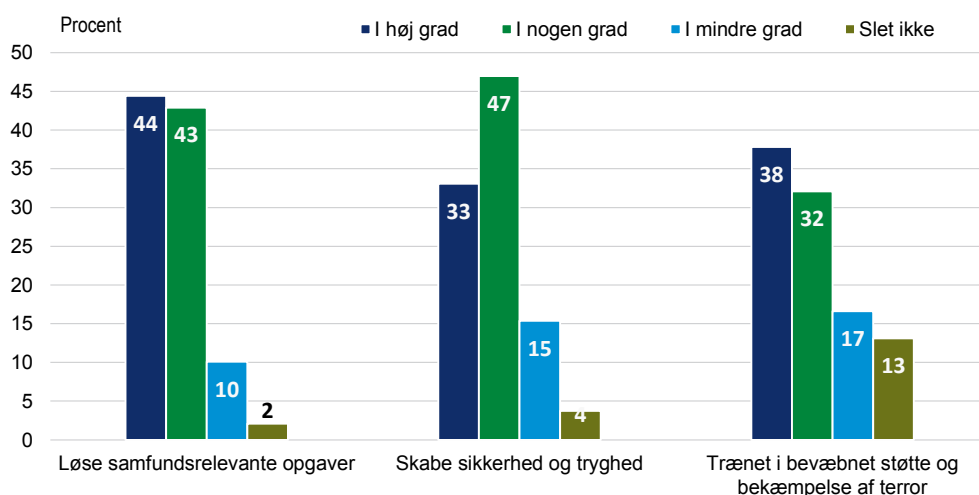
Bidrag til at løse samfundsrelevante opgaver

Generelt synes størstedelen af danskere, at Hjemmeværnets arbejde i *nogen grad* eller i *høj grad* udgør et relevant bidrag, jf. figur 2.4. Mere end 4 ud af 5 (87 pct.) mener, at det arbejde, som Hjemmeværnets frivillige udfører, i *høj grad* eller i *nogen grad* bidrager til at løse relevante samfundsopgaver.

Bidrager til sikkerhed

Der er 80 pct. af danskerne, som mener, at Hjemmeværnets frivillige i *høj grad* eller i *nogen grad* bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark, og 70 pct. mener, at det i *høj grad* eller i *nogen grad* er relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets opgaver og støtte til politiets bekæmpelse af terror – i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt. På dette spørgsmål er der dog en større spredning i befolkningen, idet der også er danskere, som slet ikke eller i mindre grad mener, at det er relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets opgaver og støtte til politiets bekæmpelse af terror.

Figur 2.4 Opfattelse af Hjemmeværnets bidrag. 2016

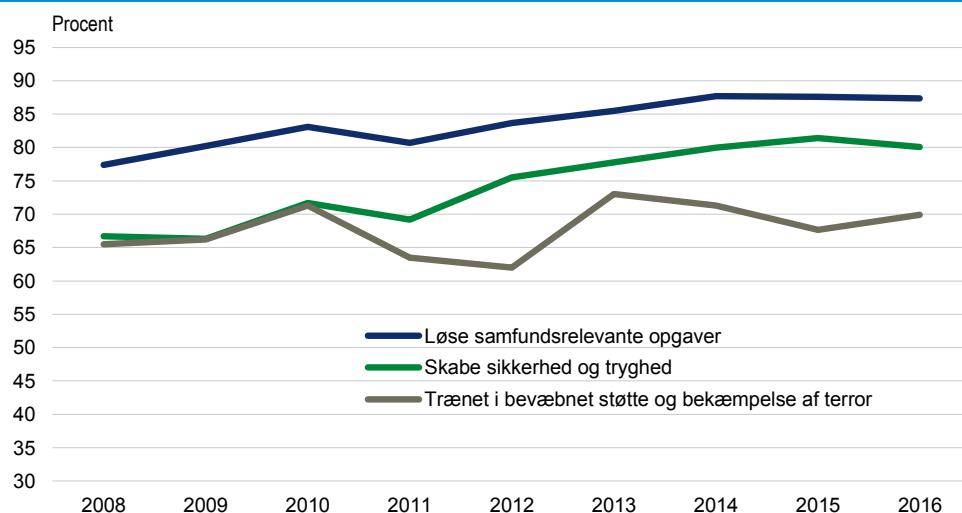
Opbakning fra befolkningen

Der er således generelt opbakning i befolkningen til Hjemmeværnets arbejde, om end opbakningen er mindre udbredt og splittet, når det gælder bevæbning.

En stigende andel mener, at Hjemmeværnet bidrager til at skabe tryghed

Spørgsmålene om, i hvor høj grad Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet, er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2008-2015. Størstedelen af befolkningen mener, at Hjemmeværnets arbejde i høj grad udgør et relevant bidrag til samfundet.

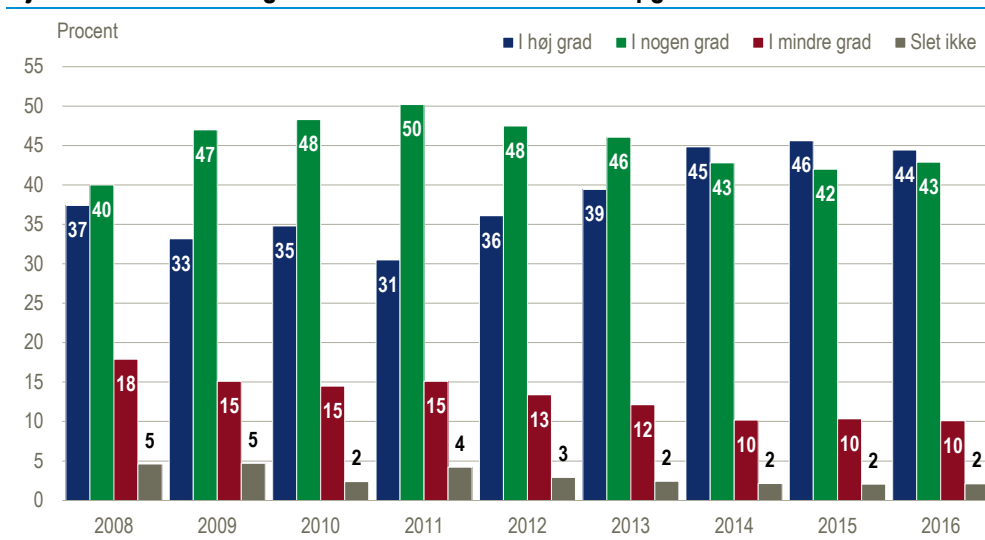
Figur 2.5 Andel, der finder, at Hjemmeværnet bidrager i *nogen/høj grad*. 2008-2016

Stadigt flere danskere mener at hjemmeværnet bidrager til samfundsrelevante opgaver

Figur 2.5 illustrerer udviklingen fra 2008 til 2016, og det fremgår, at der har været en stigning i andelen af danskere, som i *nogen grad* og i *høj grad* synes, at Hjemmeværnets frivillige bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver (77-87 pct.) og til at skabe sikkerhed og tryghed (67-80 pct.), mens andelen af danskere, som i *nogen grad* og i *høj grad* synes, at Hjemmeværnets frivillige bidrager ved at være trænet i bevæbnet støtte og bekæmpelse af terror, er konstant (65-70 pct.).

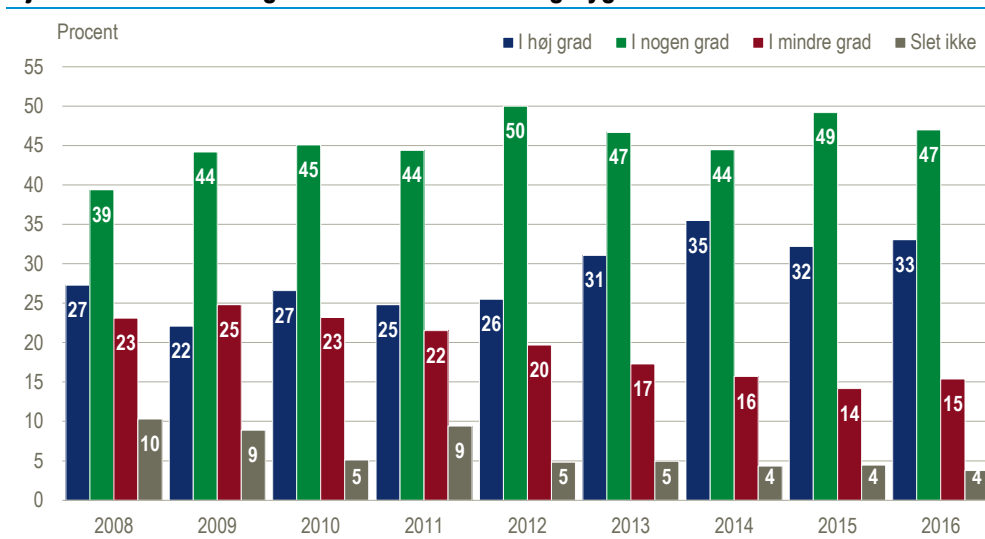
Figur 2.6 Hjemmeværnets bidrag til at løse samfundsrelevante opgaver. 2008-2016

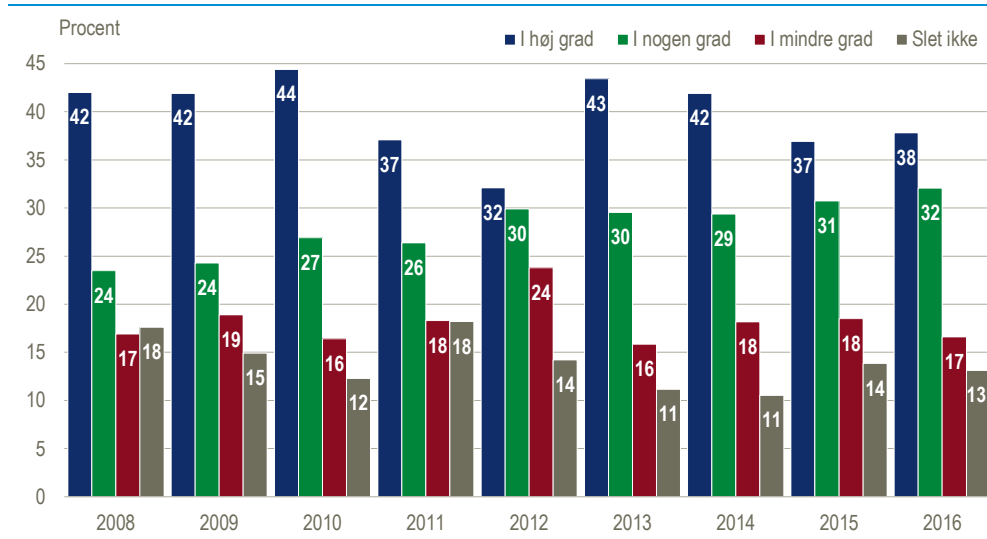
Hjemmeværnet er med til at skabe sikkerhed og tryghed

Opfattelsen af, at Hjemmeværnet bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver, er stigende. Især er andelen *i høj grad* steget over tid, jf. figur 2.6. I forbindelse med at Hjemmeværnet er med til at skabe tryghed, er det især kategorien *i nogen grad*, som er steget, mens kategorierne *i mindre grad* og *slet ikke* er faldet fra 2011-2016, jf. figur 2.7. Især holdningen om, at Hjemmeværnet bidrager *i nogen grad* til at skabe sikkerhed ligger højt i 2016. Generelt er den positive holdning steget fra 2008-2016, dog har andelen, der finder det relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet til bevæbnet støtte og bekæmpelse af terror – i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt – været faldende siden 2013, hvor andelen lå på det højeste niveau nogensinde.

Figur 2.7 Hjemmeværnets bidrag til at skabe sikkerhed og tryghed. 2008-2016

Figur 2.8 Hjemmeværnet er øvet og trænet til bevæbnet støtte og bekæmpelse af terror. 2008-2016

Modsatrettede tendenser

Ser vi på udviklingen i befolkningens opfattelse af Hjemmeværnets bidrag og tillid over tid, er der således tegn på nogle lidt modsatrettede tendenser, hvor tilliden er stigende, mens opfattelsen af bidragene varierer lidt mere. Dog mener de fleste danskere, at Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet. Denne opfattelse har været konstant over tid. De fleste danskere har også tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Tilliden har været stigende over tid.

3. Vigtighed

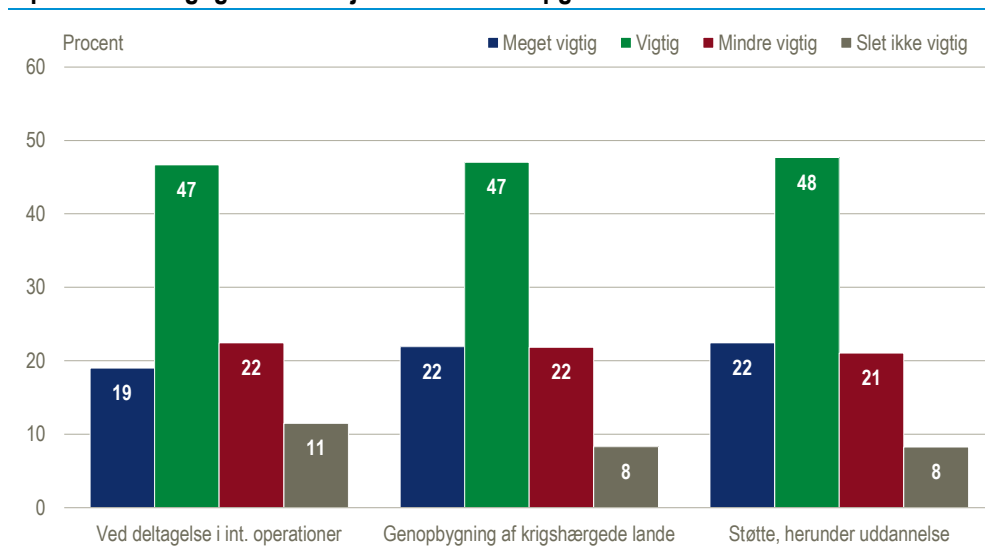
Vigtighed af Hjemmeværnets opgaver

Undersøgelsen indeholder en række spørgsmål om, hvor vigtige forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er, samt om støtten til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller mindre relevant over de senere år.

3.1 Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

Figur 3.1

Opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret. 2016

Internationalt fokus

I figur 3.1 ses, at 66 pct. af danskerne mener, at det er *vigtigt* eller *meget vigtigt*, at Hjemmeværnet støtter Forsvaret ved deltagelse i internationale operationer.

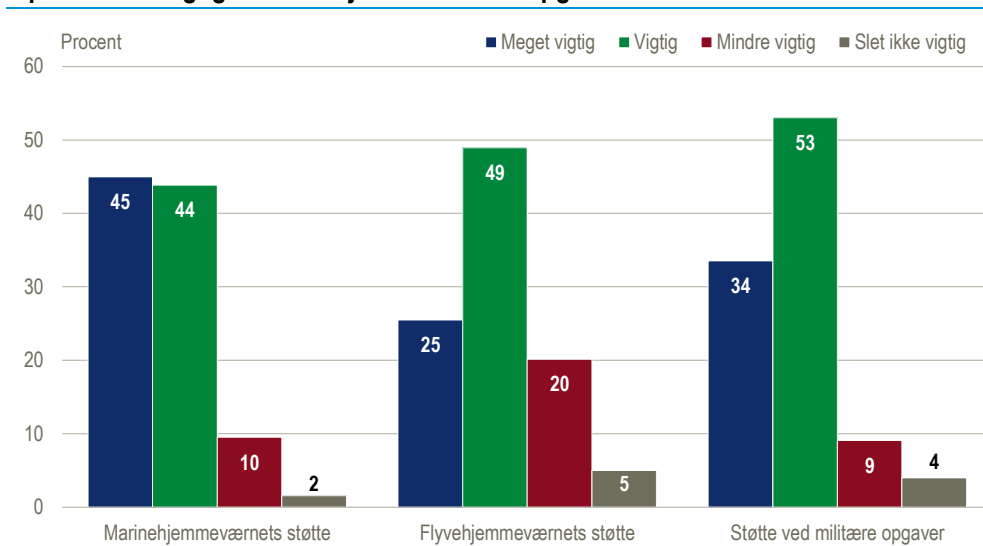
Hjælp til genopbygning af krigshærgede lande

I 2013 blev der inkluderet et nyt spørgsmål i denne undersøgelse vedrørende vigtigheden af, at Hjemmeværnets soldater kan benyttes til genopbygning af krigshærgede lande. I 2013 fandt 68 pct. dette arbejde for *vigtigt* eller *meget vigtigt*. I 2016 ligger andelen på samme niveau, dvs. 69 pct.

Uddannelse af værnepligtige

7 ud af 10 (70 pct.) af danskerne mener, at opgaven med støtte til uddannelse af værnepligtige og fastansatte soldater, som skal i international tjeneste, er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Figur 3.2 **Opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret. 2016**

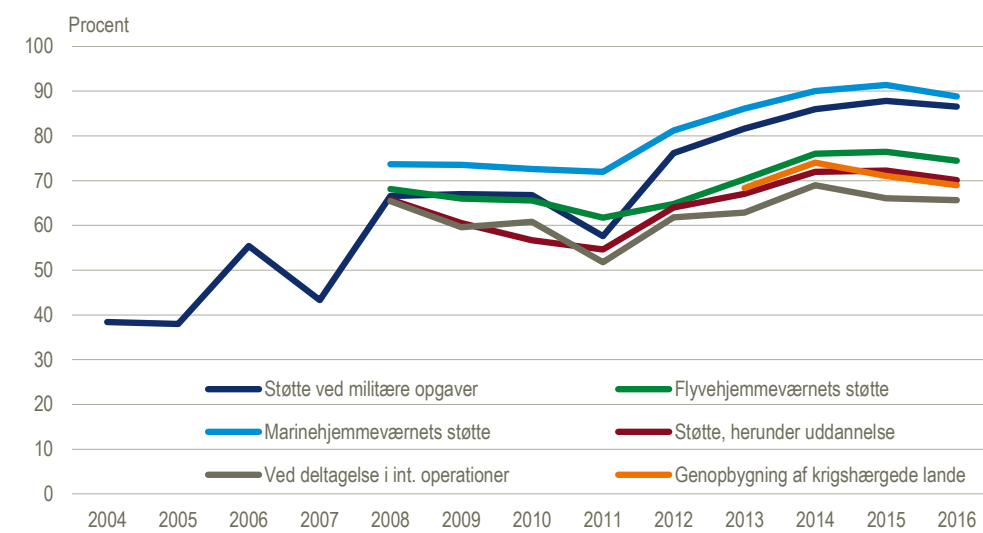
Nationalt fokus

Figur 3.2 viser, at 89 pct. af befolkningen mener, at Marinehjemmeværnets støtte til Søværnets overvågning af danske farvande og havne er *vigtig* eller *meget vigtig*. Dette er den type af støtte, danskerne finder mest vigtig af Hjemmeværnets opgaver. Knap 3 ud af 4 danskere (74 pct.) mener, at Flyvehjemmeværnets støtte til Flyvevåbnet med fly og bevogtning af militære flyvestationer er *vigtig* eller *meget vigtig*. I forbindelse med Hjemmeværnets støtte ved militære opgaver vurderer 87 pct., at støtten er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

Spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2004-2015. Hvilket perspektiv, der kan lægges på udviklingen over tid på disse spørgsmål, varierer, da det er forskelligt, hvilke år spørgsmålene har været stillet.

Figur 3.3 **Andel, der finder forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til Forsvaret vigtig/meget vigtig. 2004-2016**

Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

Andelen, der finder Hjemmeværnets støtte til Hæren, Søværnet og Flyvevåbnet ved militære opgaver *vigtig*, har været stigende i perioden efter 2004. I 2004-2005 fandt lidt mere end 1 ud af 3 (38 pct.) opgaven *vigtig*

eller *meget vigtig*, mens det i 2008-2010 var 2 ud af 3 (67 pct.). I 2011 faldt andelen igen. Men i 2012 steg andelen fra 58 pct. til 76 pct., altså en signifikant stigning på 18 procentpoint. Denne stigning er fortsat i 2013 og 2014 til henholdsvis 82 pct. i 2013 og 86 pct. i 2014. I 2015 lå andelen på 88 pct., mens den i 2016 er faldet en smule til 87 pct.

Positiv holdning til Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

I 2012 ses en markant positiv stigende ændring af danskernes holdning (*vigtig og meget vigtig*) af Hjemmeværnets støtte til Forsvaret. Når det gælder støtte til deltagelse i internationale operationer, støtte til uddannelse og støtte fra Marinehjemmeværnet ses en stigning på ca. 10 procentpoint fra 2011 til 2013. Denne stigning er fortsat i 2016, om end stigningen nu kun ligger på ca. 7 procentpoint.

Genopbygning af krigshærgede lande

I forhold til spørgsmålet om Hjemmeværnets støtte til genopbygning af krigshærgede lande, som blev tilføjet i 2013, ligger andelen i 2016 på samme niveau, som i 2013. Andelen lå på sit højeste i 2014, hvor 74 procent af befolkningen mente, at Hjemmeværnets støtte til genopbygning af krigshærgede lande var *vigtig* eller *meget vigtig*.

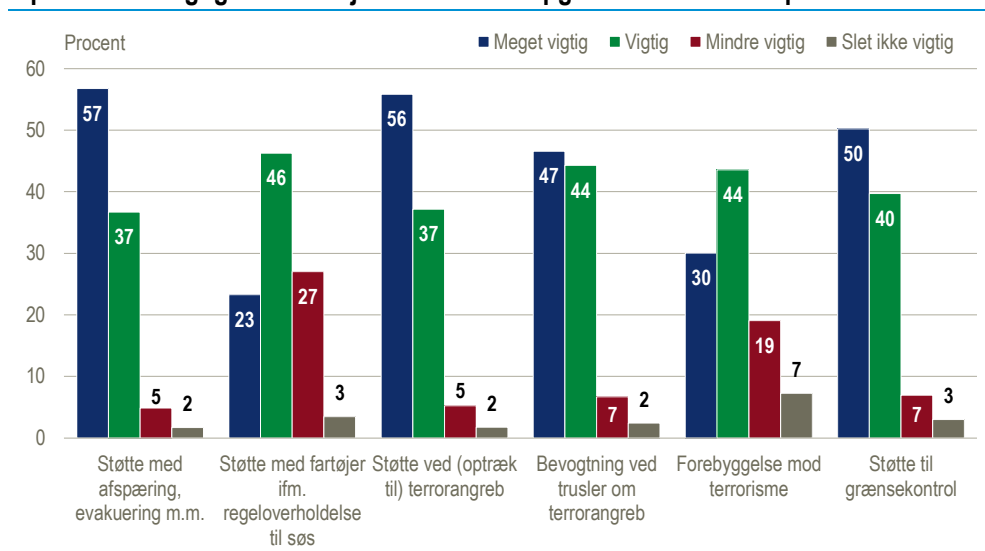
3.2 Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til politiet

Hjemmeværnets støtte til politiet

Generelt finder et stort flertal af befolkningen, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er vigtige, jf. figur 3.4.

Figur 3.4

Opfattelse af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet. 2016

Figur 3.4 viser, at næsten alle (94 pct.) anser opgaven om støtte til politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger for *vigtig* eller *meget vigtig*. Lidt mere end 9 ud af 10 (93 pct.) anser opgaven om støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, for *vigtig* eller *meget vigtig*. 91 pct. mener, at opgaven om støtte til politiet med bevogtning ved trusler om terrorangreb er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Knap 7 ud af 10 (69 pct.) mener, at opgaven om støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal på vandet, for at tjekke at reglerne om speedbåds-certifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes til søs for

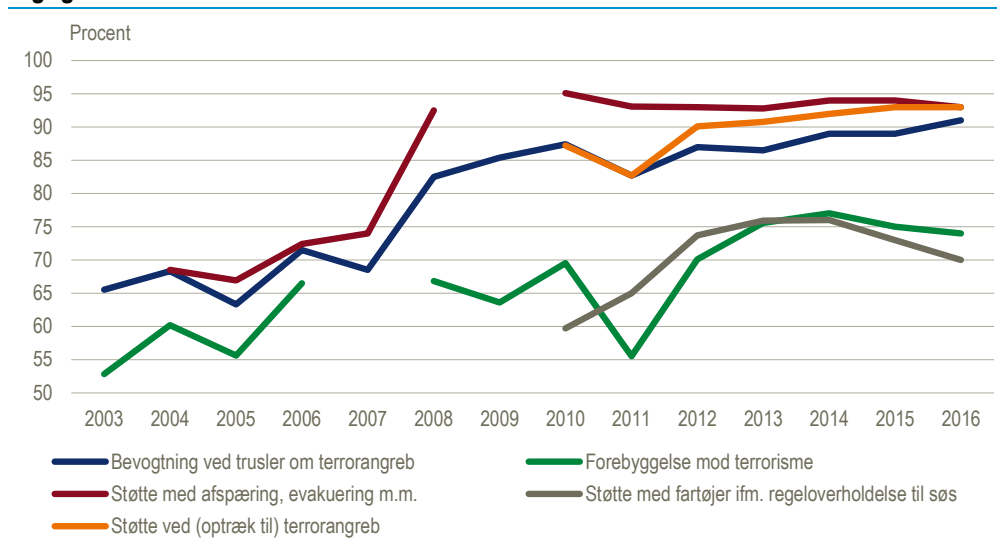
vigtig eller *meget vigtig*. Knap 3 ud af 4 (74 pct.) anser Hjemmeværnets bidrag til forebyggelse af terrorisme for *vigtig* eller *meget vigtig*.

Det er således især de håndgribelige og nære opgaver, som befolkningen vil opleve i deres hverdag på landjorden, som anses for vigtige, mens forebyggelsesopgaverne vedrørende terrorisme såvel som overvågning til søs ikke anses for vigtige/vigtigt af nær så mange.

Der er i 2016 stillet et nyt spørgsmål vedrørende støtten til politiet: Hjemmeværnet støtter midlertidigt politiet med at udøve grænsekontrol ved grænserne mod Tyskland i både Sønderjylland og på Lolland-Falster. Dette indebærer, at de hjemmeværnssoldater, der indgår i grænsekontolstyrken, fx foretager kontrol af de rejsende og deres dokumenter samt deres køretøj. Hvor vigtig synes du at denne opgave er for Hjemmeværnet? Næsten alle danskere (90 pct.) anser dette som en vigtig eller meget vigtig opgave.

Bortset fra dette nye spørgsmål, er spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser igennem de seneste tolv år fra 2003-2015. Også over tid synes et flertal af danskerne, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er *vigtige* eller *meget vigtige*. Der tegner sig dog et blandet billede, jf. figur 3.5.

Figur 3.5 **Andel, der finder forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til politiet vigtig/meget vigtig, 2003-2016**

Andelen, der finder Hjemmeværnets støtte til politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger *vigtig* eller *meget vigtig*, har været stigende siden 2004, hvor lidt over 2 ud af 3 (68 pct.) finder opgaven vigtig. Siden 2008 (der mangler data fra 2009 på dette spørgsmål) finder næsten alle (92-95 pct.), at opgaven er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Samme tendens ses for de to opgaver med bevogtning af f.eks. broer, elektricitetsværker, vandværker samt radio- og tv-sendere ved trusler om terrorangreb og for det mere generelle bidrag til forebyggelse imod

terrorisme. 2 ud af 3 (66 pct.) fandt bevogtning *vigtig* eller *meget vigtig* i 2003 – i 2016 er andelen steget til 91 pct. Forebyggelsesopgaven ligger lidt lavere og er også stigende; i 2003 fandt således lidt over halvdelen (53 pct.) opgaven *vigtig* eller *meget vigtig*, mens det gælder for 3 ud af 4 (74 pct.) i 2016. Der ses et knæk i 2011, men dette ser ud til at være rettet op igen.

I 2010-2014 blev der desuden spurgt til vigtigheden af Hjemmeværnets opgave med støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb. Denne opgave ser danskerne i 2010-2011 på samme måde som opgaven med bevogtning, jf. figur 3.5, hvor det fremgår, at kurverne er sammenfaldende. Andelen, der finder, at opgaven er *vigtig* eller *meget vigtig*, faldt fra 2010 til 2011, men i årene 2012-2015 stiger andelen med igen. I 2016 er det 93 pct. af befolkningen, som finder opgaven med støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, for *vigtig* eller *meget vigtig*. Her er det dog værd at bemærke, at formuleringen af dette spørgsmål er ændret i 2012, således at der nu gives eksempler på, hvad dette arbejde indebærer; ”f.eks. ved at assistere med afspærringer af gerningssteder og trafikregulering”. Dette kan have betydning for svarene.

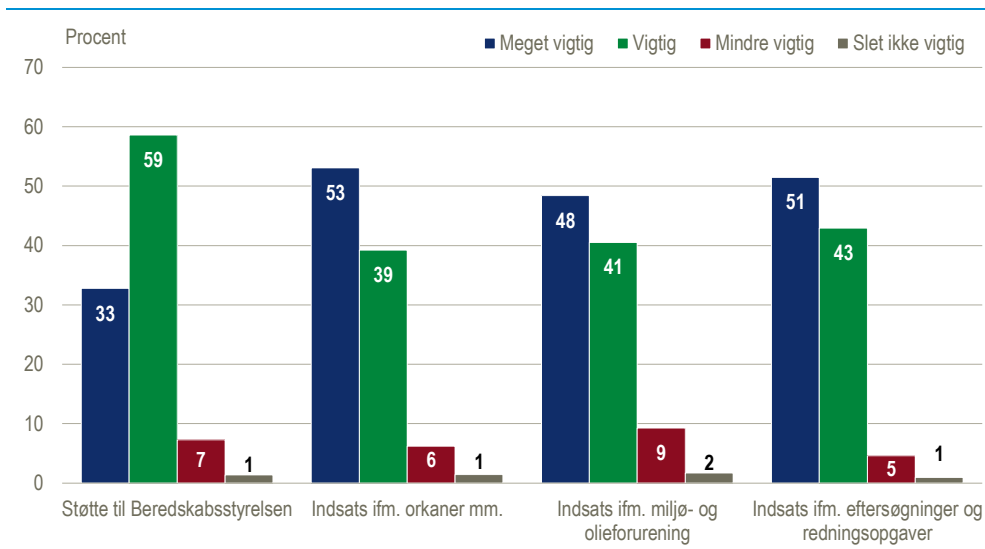
I 2010-2014 er danskerne blevet spurgt om vigtigheden af opgaven med støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal på vandet, for at tjekke at reglerne om speedbåds-certifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes til søs. I 2016 synes 69 pct. af danskerne, at støtten med fartøjer i forhold til regeloverholdelse til søs er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Opfattelsen af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet har generelt været stigende siden 2003, dog med tendens til et fald i 2011. Dette fald er svært at forklare. Der kan have været særlige sager på dagsordenen i 2011, eller det kan skyldes, at indsamlingstidspunktet har været anderledes. Herudover skal det selvfølgelig bemærkes, at der i 2012 er indført eksempler på arbejdet omkring spørgsmålene om terrorisme og terrorangreb. I spørgsmålet om støtte til politiet, hvor der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, findes nu eksemplet ”ved at assistere med afspærring af gerningssteder og trafikregulering”. I spørgsmålet om Hjemmeværnets bidrag til forebyggelse af terrorisme er eksemplet ”ved at de frivillige soldater uddannes i at være opmærksomme på ændringer i deres lokalområde”. Det er altså svært at vurdere, om der er sket en reel holdningsændring fra 2011-2012, men da svarene i overvejende grad har været stabile fra 2012-2014, kan man konkludere, at selvom formuleringsændringerne har haft en reel betydning for svarene, så er den negative tendens fra 2011 om ikke vendt tilbage.

3.3 Vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Beredskabet

Danskerne blev også spurgt om deres syn på vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet. Generelt finder et meget stort flertal af de adspurgte, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*, jf. figur 3.6.

Figur 3.6 Opfattelsen af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til beredskabet, 2016

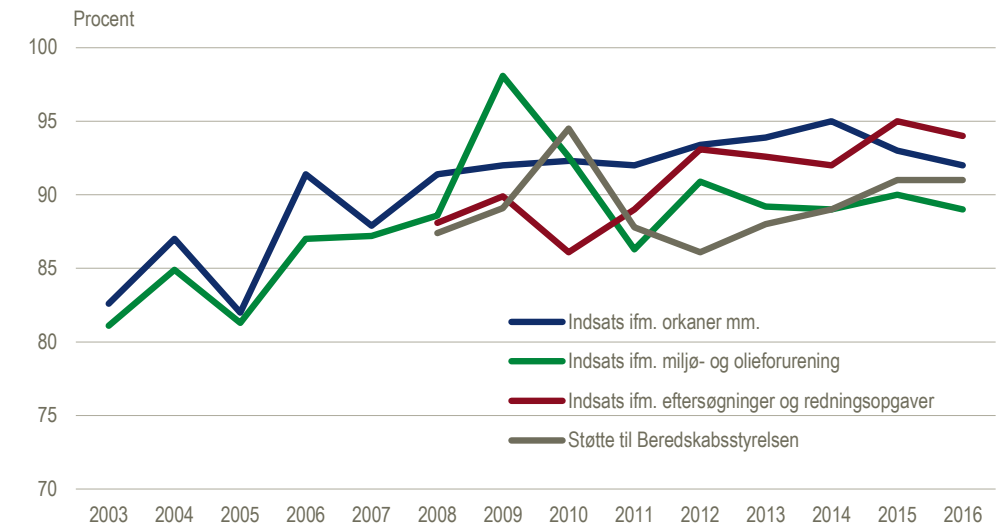

92 pct. anser Hjemmeværnets generelle opgaver med støtte til Beredskabet, når de har behov for det, for *vigtige* eller *meget vigtige*. Når det drejer sig om opgaven med indsats i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod, synes 92 pct., at det er *vigtigt* eller *meget vigtigt*. I forbindelse med hhv. miljø- og olieforurening samt eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften anser hhv. 89 pct. og 94 pct. det for *vigtige* eller *meget vigtige* opgaver.

Beredskabsopgaverne er håndgribelige – mens betegnelsen ”støtte til Beredskabet” er lidt bredere og mere upræcis end de øvrige opgaver, hvilket kan være grunden til variationerne i forhold til vigtighed. Befolkningen anser således oftest de mere håndgribelige og nære opgaver, f.eks. i forhold til oversvømmelser/stormflod, som vi jo efterhånden alle har oplevet, for vigtige.

Spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2003-2015. Figur 3.7 viser, at selv over tid vurderer mindst 8 ud af 10 danskere generelt, at opgaverne med støtte til Beredskabet er vigtige.

Figur 3.7 Andel, der finder forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til Beredskabet *vigtige/meget vigtige*. 2003-2016

I forhold til støtten til Beredskabet i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod, mener 9 ud af 10 (92 pct.) i 2016, at denne opgave er *vigtig* eller *meget vigtig*. I 2003 var det 8 ud af 10 (83 pct.), der syntes, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*.

Danskernes holdning til vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Beredskabet i forbindelse med miljø og olieforurening er også steget fra 2003 til 2016. I 2003 var det 8 ud af 10 (81 pct.), der mente, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*, i 2016 ligger andelen på 89 pct.

Lidt flere end 9 ud af 10 (94 pct.) danskere mener, at støtten til eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften er *vigtig* eller *meget vigtig*. Dette er en stigning siden 2004, hvor 79 pct. syntes, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*. Dette spørgsmål har ikke indgået i undersøgelserne i årene 2003 samt 2005-2007.

Danskernes holdning til det generelle spørgsmål om vigtigheden af opgaven med støtte til Beredskabet ligger på 92 pct., mens det i 2015 lå på 91 pct.. Hermed er den nedadgående tendens, siden støtten toppede i 2010, blevet vendt. Udover peaket i 2010 virker det, som om danskernes holdning til Hjemmeværnets støtte til Beredskabet er forholdsvis stabil mellem 86 og 91 pct. fra 2008 til 2016. Støtten til Beredskabet er mere varieret og fremstår mere upræcis end de øvrige opgaver, hvilket kan være grunden til den "lave" vurdering af vigtighed.

Det pointeres, at omkring 9 ud af 10 danskere synes, at støtten til Beredskabets forskellige opgaver er *vigtige* eller *meget vigtige*, og generelt set har denne holdning været stigende siden 2003.

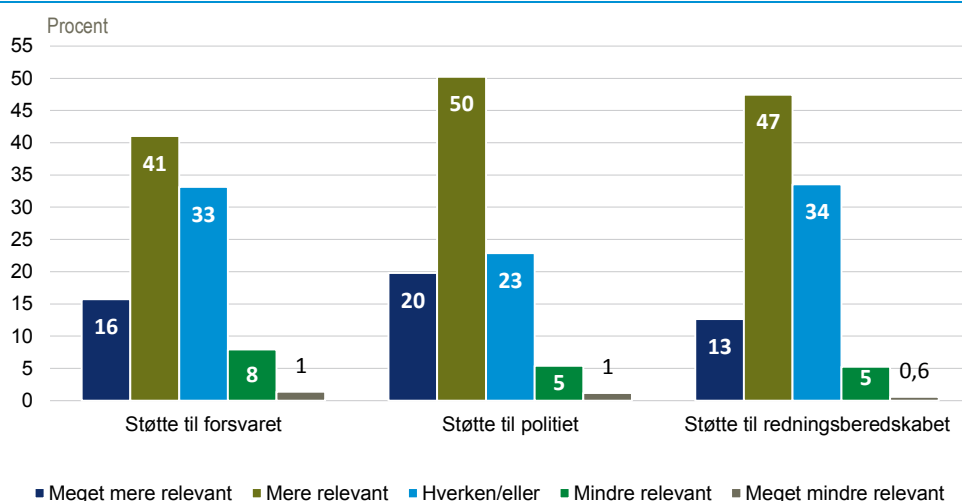
4. Relevans

I forlængelse af spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver er danskerne yderligere blevet spurgt, om de mener, at opgaverne med støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller mindre relevante over de senere år.

Figur 4.1 viser, at cirka 57 pct. af befolkningen synes, at Hjemmeværnets støtte til Forsvaret er blevet *mere* eller *meget mere relevant*. Cirka 33 pct. mener, at støtten er hverken blevet mere eller mindre relevant, mens 9 pct. synes, det er blevet *mindre* eller *meget mindre relevant*.

Figur 4.1 afbilder også befolkningens opfattelse af relevansen af Hjemmeværnets støtte til politiet. 7 ud af 10 (70 pct.) finder, at relevansen af støtten til politiet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de seneste år. 23 pct. mener ikke, at relevansen har ændret sig, og 6 pct. synes, at støtten til politiet er blevet *mindre* eller *meget mindre relevant*.

Figur 4.1 Opfattelse af relevansen af Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet. 2016

60 pct. synes, at relevansen af støtten til Beredskabet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de seneste år, jf. figur 4.1. Under 6 pct. synes, at støtten er blevet *mindre relevant* eller *meget mindre relevant*, mens en tredjedel af befolkningen (34 pct.) synes ikke, at relevansen har ændret sig.

Resultaterne fra 2016 afspejler således en tydelig tendens til, at majoriteten vurderer, at opgaverne er blevet mere relevante, mens relativt få synes, at opgaverne er blevet mindre relevante.

Spørgsmålene om udviklingen i relevansen af Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2008-2015.

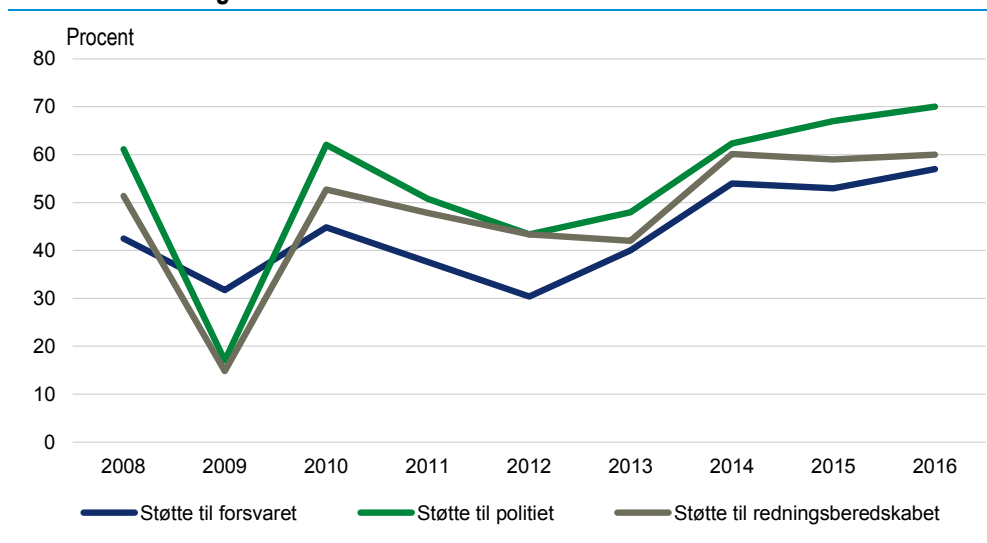
På disse spørgsmål burde man ikke forvente de store udsving mellem enkelte år, da spørgsmålene knytter sig til "de senere år". Ikke desto mindre

ses der variationer fra år til år. Figur 4.2 illustrerer udviklingen fra 2008 frem til 2016. Fra 2014 til 2016 er der en lille stigning i forhold til relevansen af støtte til Forsvaret, hvor 57 pct. af danskerne mener, at støtten er *mere* eller *meget mere relevant*. I 2014 lå andelen på 54.

Relevansen af støtten til Beredskabet har ikke ændret sig siden 2014 og ligger fortsat på 60 pct.

I forhold til relevansen af støtten til politiet, var det i 2014 62 pct., som mente, at støtten er *mere* eller *meget mere relevant*, hvor det i 2016 er steget til 70 pct.

Figur 4.2 **Andel, der finder, at Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet *mere/meget mere relevant* over de senere år. 2008-2016**

Generelt synes danskerne således, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret, politiet og Beredskabet er relevante. Andelen af danskere, som mener, at støtten er *mere* eller *meget mere relevant*, ligger nu på det højeste niveau nogensinde.

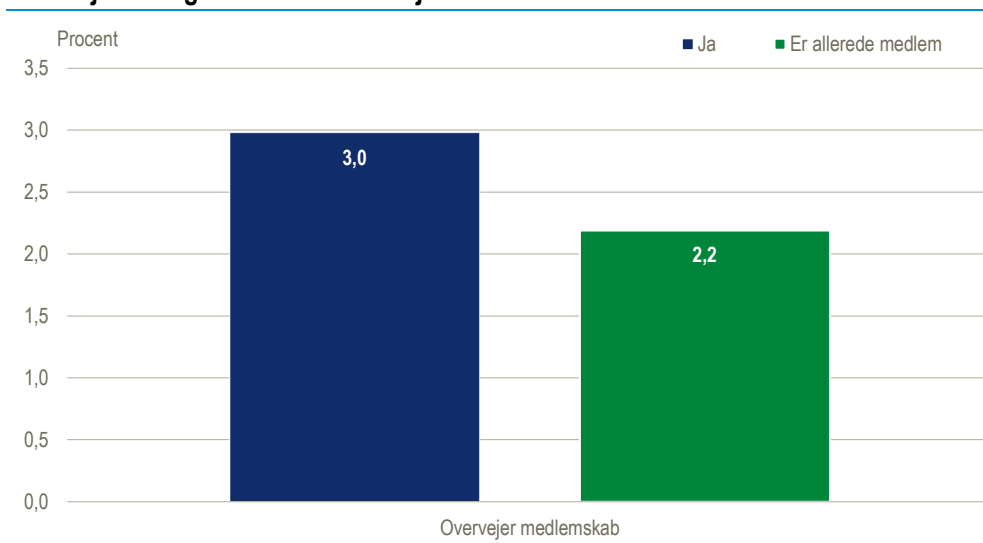
5. Medlemskab og information

Undersøgelsen indeholder en række spørgsmål om, hvorvidt danskerne overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet, i hvor høj grad de føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, og hvorfra de får deres viden om Hjemmeværnet.

5.1 Medlemskab af Hjemmeværnet

Medlemskab Figur 5.1 viser, at 2,2 pct. af respondenterne allerede er medlem af Hjemmeværnet, mens 3,0 pct. overvejer at søge medlemskab.

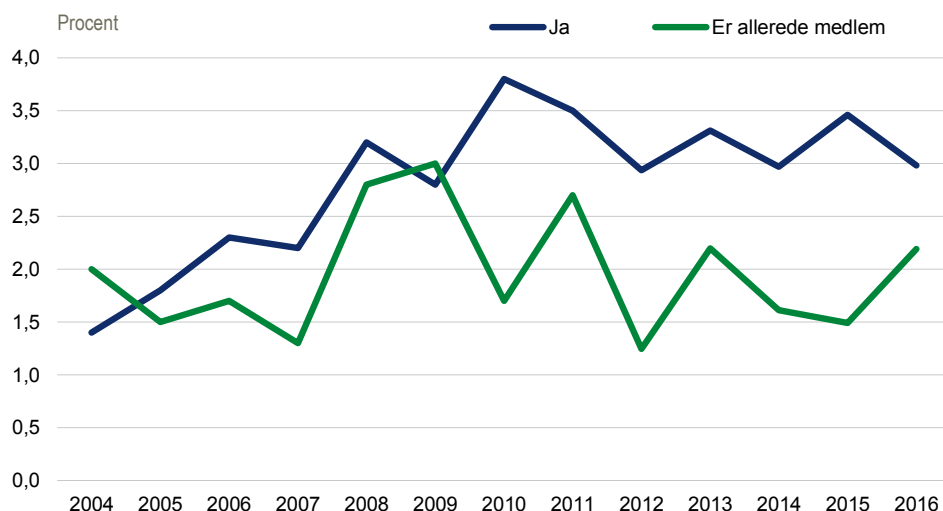
Figur 5.1 Overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet. 2016

Spørgsmålet om, hvorvidt danskerne overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet, er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2004-2015.

Figur 5.2 viser udviklingen i perioden fra 2004-2016 blandt danskere, som allerede er medlem, og danskere, som overvejer at blive medlem. Andelen blandt respondenter, der allerede er medlem, svinger mellem 1,3 pct. og 3 pct. i perioden fra 2004-2016. Siden 2009 er andelen (3 pct.) af respondenter, som allerede er medlem, både faldet og steget. I 2016 er det 2,2 pct., som er allerede er medlem. Antallet af danskere, som overvejer et medlemskab, har i perioden været stabilt. I 2012 var det 2,9 pct. som overvejede medlemskab, og i 2016 ligger andelen på 3,0 pct.

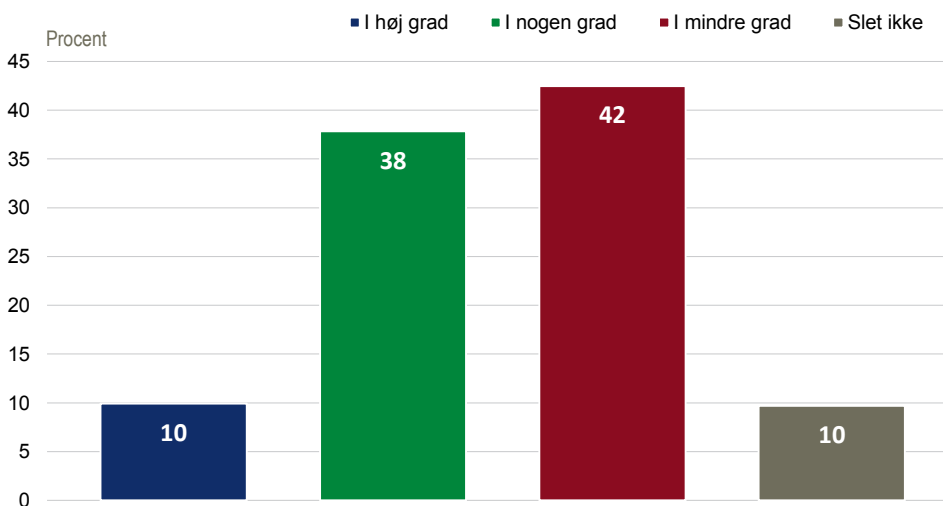
Figur 5.2 **Andel, der overvejer at søge medlemskab. 2004-2016**

5.2 Information om Hjemmeværnet

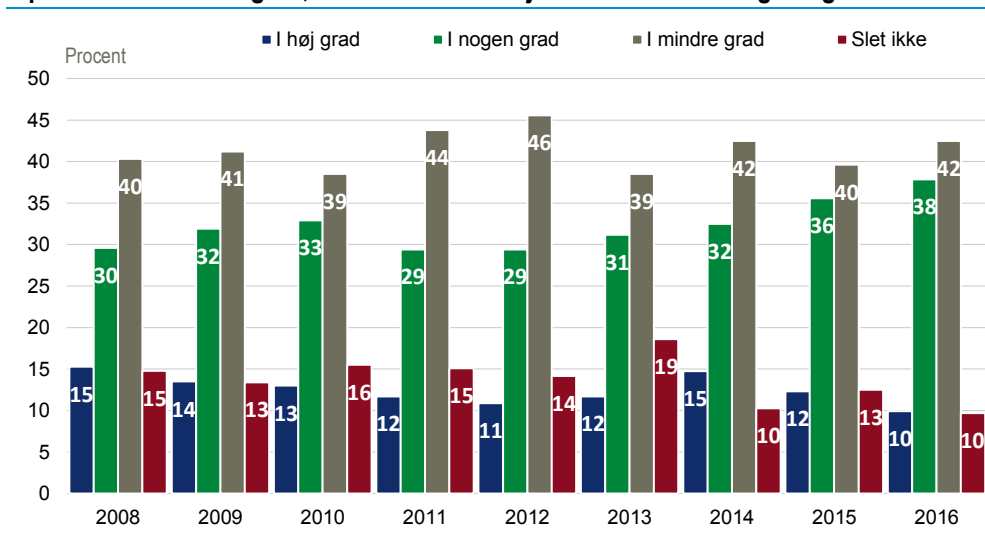
Informationsgrad Figur 5.3 afbilder fordelingen af, i hvor høj grad danskerne føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 10 pct. føler sig i *høj grad* informeret, mens 38 pct. føler sig informeret i *nogen grad*. Et flertal (52 pct.) føler sig *slet ikke* eller kun i *mindre grad* informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig.

Figur 5.3 **Oplevet informationsgrad om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2016**

Spørgsmålene om, i hvor høj grad danskerne føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, er blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i perioden fra 2008-2015.

Figur 5.4 Oplevet informationsgrad, i forhold til hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2008-2016

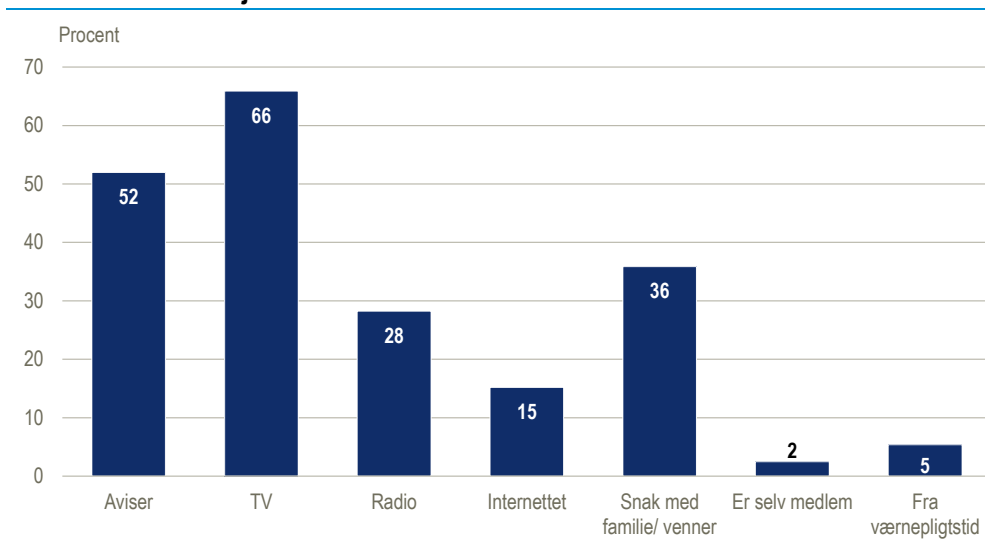
Hvis Hjemmeværnet har et mål om, at danskerne skal vide, hvad Hjemmeværnet foretager sig, er det en mulighed at undersøge, om der er sket ændringer enten i befolkningens forventninger til indhold i information, i befolkningens kilder til informationen eller i Hjemmeværnets måde at informere på.

5.3 Informationskilde

Kilder Danskerne anvender forskellige kilder til deres viden om Hjemmeværnet. I 2016 er den mest udbredte kilde tv, og det ses i figur 5.5, at 66 pct. af danskerne har tv som kilde til deres viden om Hjemmeværnet. Lidt over halvdelen (52 pct.) af befolkningen har aviser som kilde, mens lidt over en tredjedel (36 pct.) får deres viden gennem samtaler med familie og venner.

Lidt mere end en fjerdedel (28 pct.) af danskerne får deres viden fra radio, mens 15 pct. af befolkningen får deres viden fra internettet. 5 pct. har deres viden fra deres værnepligtstid, mens 2 pct. har deres viden fra eget medlemskab.

Figur 5.5 Kilder til viden om Hjemmeværnet. 2016

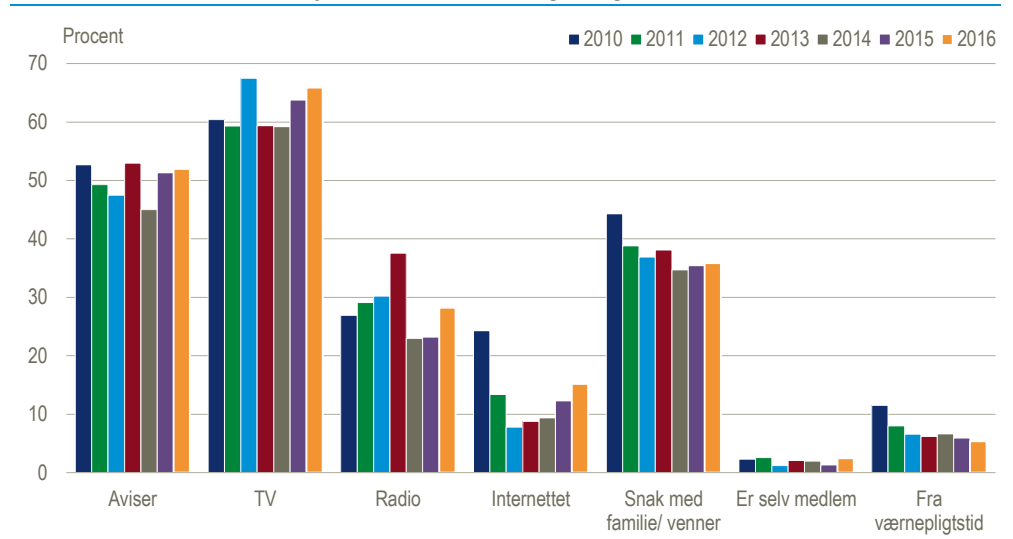

Spørgsmålet om, hvorfra danskerne får deres viden om Hjemmeværnet, er blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i perioden fra 2010-2015. I alle årene får de fleste deres viden fra tv, her er andelen steget med 5 procentpoint fra 2010 til 2016.

I 2010 var det 24 pct., som fik deres viden om Hjemmeværnet via internettet. Denne andel faldt til 8 pct. i 2010, men har siden der været stigende og ligger nu på 15 pct.

Aviser og radio, som kilde til viden om Hjemmeværnet er uændret, mens viden via snak med familie og venner samt fra værnepligtstiden er faldet, jf. figur 5.6.

Figur 5.6 **Kilder til viden om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2010-2016**

Når danskerne får viden om Hjemmeværnet via internettet, er det – når de kan huske hvorfra – f.eks. fra Facebook, nyhedsmediernes sider eller Hjemmeværnets egne sider.